

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie chojnickim w I półroczu 2014 r.

Raport opracowany przez:

Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Analiza bezrobocia według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i według zawodów (grup zawodów)	5
2.1 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy - stan na dzień 30.06.2014 r.	5
2.2 Bezrobotni według zawodów w końcu I półrocza 2014 roku	6
3. Analiza napływu bezrobocia w I półroczu 2014 roku	7
3.1 Napływ bezrobotnych w I półroczu 2014 r. wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	7
3.2 Napływ osób bezrobotnych w I półroczu 2014 roku według zawodów (grup zawodów)	9
3.2.1 Napływ - bezrobotni ogółem	9
3.2.2 Napływ - bezrobotne kobiety	11
3.2.3 Napływ - bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	13
4. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wg zawodów (grup zawodów) 15	15
4.1 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w I półroczu 2014 roku wg rodzaju działalności	16
4.2 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w I półroczu 2014 roku wg grup zawodów i zawodów	17
5. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	21
5.1 Zawody nadwyżkowe	22
5.2 Zawody deficytowe	24
5.3 Zawody zrównoważone	26
5.4 Wskaźnik bezrobocia długotrwałego	27
5.5 Wskaźnik szansy uzyskania oferty	29
5. Wnioski	31
SPIS WYKRESÓW	33
SPIS TABEL	33

1. Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to jedna z podstawowych metod obserwacji i analizy rynku pracy. Analiza porównawcza ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów pozwala wyłonić zawody nadwyżkowe i deficytowe wśród zarejestrowanych bezrobotnych, co może stanowić sygnał dla osób stojących progu wyboru przyszłego zawodu, jak również pozwoli na zaplanowanie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych pozostających w ewidencji tutejszego urzędu. Raport pozwoli na określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy i ułatwi stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym.

Podstawą opracowania rankingu są zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych Departamentu Rynku Pracy. Raport opracowany został na podstawie danych ze sprawozdań MPIPS-01 Załącznik 2 – „Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy, stan na koniec czerwca 2014 roku” a także Załącznik 3 – „Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów i specjalności, stan na koniec czerwca 2014 roku”, sporządzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach.

Monitoring dotyczy grup zawodowych, grup elementarnych oraz zawodów i specjalności określonych w „Klasyfikacji zawodów i specjalności”, wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania. Uwzględniony został poziom i struktura bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności, która obowiązuje na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności.

Analizę diagnostyczną przeprowadzono przy wykorzystaniu ilościowych parametrów opisujących napływ ofert pracy wg zawodów oraz napływ bezrobotnych w analogicznych kategoriach zawodowych w I połowie 2014 roku.

Ponadto wykorzystano mierniki, tj.:

- **Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej** w danym zawodzie – oznacza różnicę między średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku, a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w danym roku;
- **Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** – oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w określonym zawodzie w danym roku;

Przyjęto, że zawody o wskaźniku mniejszym od 0,9 to **zawody nadwyżkowe**, o wskaźniku większym lub równym 0,9 i mniejszym lub równym 1,1 to **zawody zrównoważone** (wykazujące równowagę na rynku pracy), natomiast o wskaźniku większym niż 1,1 to **zawody deficytowe**.

- **Wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie** – oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w danym roku, będącej w dyspozycji powiatowego urzędu pracy i średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w określonym zawodzie w danym roku.
- **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie** – oznacza iloraz liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, wg stanu w końcu danego roku i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie wg stanu w końcu danego roku, w ujęciu procentowym.
- **Klasyfikacja zawodów i specjalności** została wprowadzona na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 kwietnia 2010 roku i służy ona ujednoczeniu nazewnictwa zawodów i specjalności występujących w gospodarce i na rynku pracy oraz racjonalnemu planowaniu obsługi rynku pracy i określaniu jego struktury zawodowej. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem dwóch aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji. Wymienione kryteria posłużyły grupowaniu poszczególnych zawodów i specjalności w 10 grup wielkich, 43 grupy duże, 132 grupy średnie, 444 grupy elementarne, przy czym te ostatnie obejmują 2.366 zawodów i specjalności. W klasyfikacji zastosowano kod sześciocyfrowy. Pierwsza cyfra oznacza grupę wielką, druga dużą, trzecia średnią, czwarta elementarną, natomiast dwie pozostałe cyfry podają miejsce zawodu czy specjalności w określonej grupie elementarnej.

Prezentowany materiał zawiera:

- analizę bezrobocia według zawodów oraz według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy tych bezrobotnych, którzy przed zarejestrowaniem poprzednio pracowali; analiza obejmuje osoby bezrobotne rejestrujące się w okresie I-VI 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach;
- analizę ofert pracy według zawodów oraz według rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy; analiza dotyczy ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach w okresie I-VI 2014 r. skorygowanych o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali;
- analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o interpretację wskaźników intensywności nadwyżki (deficytu) dla zawodów, w których w I półroczu 2014 r. zgłoszono najwięcej ofert pracy;
- wnioski.

2. Analiza bezrobocia według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i według zawodów (grup zawodów)

2.1. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – stan na dzień 30.06.2014 r.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2014 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach pozostawało 6.739 osób bezrobotnych, tj. o 6,3% (455 osób) mniej niż na koniec analogicznego okresu 2013 roku.

Wśród zarejestrowanych:

- 85,8% stanowili bezrobotni poprzednio pracujący (5.785 osób)
- 14,2% stanowili bezrobotni dotychczas niepracujący (954 osoby)

Tabela 1. Zmiana liczby zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie chojnickim w latach 2013-2014 (stan na dzień 30 VI)

Wyszczególnienie	30 VI 2013		30 VI 2014		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	7.194	100%	6.739	100%	-455	-6,3%
poprzednio pracujący	6.147	85,4%	5.785	85,8%	-362	-5,9%
dotychczas niepracujący	1.047	14,6%	954	14,2%	-93	-8,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 2.

Na spadek zarejestrowanych bezrobotnych w końcu czerwca 2014 roku wpływ miał zarówno spadek zarejestrowanych osób poprzednio pracujących (o 362 osoby, tj. 5,9%), jak i osób dotychczas niepracujących (o 93 osoby, tj. 8,9%).

Tabela 2. Bezrobotni poprzednio pracujący wg rodzajów działalności (sekcje PKD), ostatniego miejsca pracy wg stanu na dzień 30.06.2014 r.

Sekcja PKD	Bezrobotni stan w końcu I-półrocza 2014	
	liczba osób	% ogółu poprzednio pracujących
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	146	2,5%
Górnictwo i wydobywanie	3	0,1%
Przetwórstwo przemysłowe	1382	23,9%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	4	0,1%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	22	0,4%
Budownictwo	485	8,4%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1182	20,4%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	180	3,1%
Transport i gospodarka magazynowa	121	2,1%
Informacja i komunikacja	41	0,7%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	73	1,3%

Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	44	0,8%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	89	1,5%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	143	2,5%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	502	8,7%
Edukacja	103	1,8%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	100	1,7%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	56	1,0%
Pozostała działalność usługowa	188	3,2%
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	35	0,6%
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0%
Działalność nie zidentyfikowana	886	15,3%
Ogółem	5.785	100,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 2.

2.2. Bezrobotni wg zawodów w końcu I półrocza 2014 roku

Tabela 3. Ranking 30 najliczniej reprezentowanych zawodów wśród bezrobotnych powiatu chojnickiego – stan na dzień 30.06.2014 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym:				
			Bezrobotne kobiety	Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		Bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 m-cy	
				ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
522301	Sprzedawca	672	632	4	3	370	356
722204	Ślusarz	345	9	1	0	146	7
331403	Technik ekonomista	251	228	1	1	92	86
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	182	0	2	0	62	0
753105	Krawiec	181	178	0	0	93	91
752205	Stolarz	169	19	0	0	61	12
752208	Stolarz meblowy	133	19	0	0	61	12
711202	Murarz	119	2	1	0	48	2
311504	Technik mechanik	114	3	0	0	53	3
713102	Malarz budowlany	109	39	0	0	57	24
512001	Kucharz	106	86	1	1	58	55
613003	Rolnik	82	51	0	0	41	30
514101	Fryzjer	75	75	1	1	37	37
522305	Technik handlowiec	74	65	1	1	17	14
235107	Pedagog	64	54	4	3	22	21
513101	Kelner	56	51	0	0	34	33
311922	Technik technologii drewna	55	8	0	0	20	3
334306	Technik administracji	55	49	1	1	23	21
512002	Kucharz małej gastronomii	54	36	0	0	24	21
722314	Tokarz w metalu	48	12	0	0	19	6
263102	Ekonomista	45	38	4	3	23	21
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	45	39	0	0	12	11
314207	Technik rolnik	44	26	1	0	21	16
351203	Technik informatyk	40	10	0	0	9	3
753605	Obuwnik przemysłowy	40	28	0	0	27	21
311924	Technik technologii odzieży	34	34	0	0	18	18
311303	Technik elektryk	33	1	0	0	7	1
741290	Pozostali elektromechanicy i elektrycy	32	1	0	0	16	0
751204	Piekarz	32	3	1	0	8	0
411004	Technik prac biurowych	31	29	0	0	19	18

3. Analiza napływu bezrobocia w I półroczu 2014 roku

3.1. Napływ bezrobotnych w I półroczu 2014 r. według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Klasyfikację bezrobotnych przeprowadzono według zawodu wskazanego przez nich jako podstawowy przy poszukiwaniu pracy, do wykonywania którego mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź odpowiednim stażem pracy (minimum 1 rok w tym zawodzie).

Do osób **bez zawodu** zaliczono osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków:

- nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego,
- nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie,

Do osób bez zawodu zaliczono również osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące, licea profilowane i nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

W I połowie 2014 roku odnotowano napływ 1.180 osób „bez zawodu” co stanowiło 32,5% ogólnego napływu bezrobotnych w tym okresie.

W I półroczu 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach zarejestrowało się 3.630 osób bezrobotnych, z tego:

- 3.054 osoby poprzednio pracujące,
- 576 osób dotychczas niepracujących.

Tabela 4. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych w I półroczu 2014 r. w stosunku do I półr. 2013 r.

	I półrocze 2013		I półrocze 2014		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	3.904	100%	3.630	100%	-274	-7,0%
kobiety	1.728	44,3%	1.671	46,0%	-57	-3,3%
mężczyźni	2.176	55,7%	1.959	54,0%	-217	-10,0%
poprzednio pracujący	3.363	86,1%	3.054	84,1%	-309	-9,9%
dotychczas niepracujący	541	13,9%	576	15,9%	+35	+6,5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 2.

Napływ bezrobotnych w okresie od stycznia do czerwca 2014 roku, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach okazał się niższy w stosunku do analogicznego okresu 2013 roku o 274 osoby (tj. 7,0%).

Na spadek liczby rejestrujących się w I półroczu 2014 r. miał wpływ zarówno spadek rejestracji kobiet jak i mężczyzn. W stosunku do analogicznego okresu 2013 r. liczba rejestrujących się kobiet zmalała o 3,3% (tj. 57 osób), natomiast liczba rejestrujących się mężczyzn zmniejszyła się o 10,0% (tj. 217 osób).

Wśród rejestrujących się w PUP Chojnice, w okresie styczeń-czerwiec 2014 r. osób bezrobotnych – większą grupę stanowili mężczyźni (54,0%, tj. 1.959 osób), natomiast 46,0% (tj. 1.671 osób) – kobiety. Rok wcześniej mężczyźni również stanowili ponad połowę rejestrujących się bezrobotnych 55,7%.

Tabela 5. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych poprzednio pracujących według sektorów gospodarki ostatniego miejsca pracy w I półroczu 2014 r. w stosunku do I półrocza 2013 r.

Sektory gospodarcze	I półrocze 2013		I półrocze 2014		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	3.363	100%	3.054	100%	-309	-9,2%
Rolnictwo	61	1,8%	49	1,6%	-12	-19,7%
Przemysł	824	24,5%	694	22,7%	-130	-15,8%
Budownictwo	377	11,2%	286	9,4%	-91	-24,1%
Handel	666	19,8%	593	19,4%	-73	-11,0%
Usługi	906	26,9%	1.070	35,0%	+164	+18,1%
Działalność niezidentyfikowana	529	15,7%	362	11,9%	-167	-31,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 2.

Wśród osób poprzednio pracujących, rejestrujących się w tut. urzędzie pracy w I półroczu 2014 roku, największy odsetek stanowili bezrobotni, którzy bezpośrednio przed rejestracją w urzędzie pracowali w sektorze usług – 1.070 osób, tj. 35,0%, następnie w przemyśle - 694 osoby, tj. 22,7%, w handlu – 593 osoby, tj. 19,4%, w budownictwie – 286 osób, tj. 9,4% natomiast w rolnictwie pracowało 49 osób, tj. 1,6%. Ponadto w przypadku 362 osób, rejestrujących się w I półroczu 2014 roku, nie można było zakwalifikować odpowiedniego rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy z powodu braku wystarczającej informacji o działalności gospodarczej ostatniego pracodawcy (sekcji PKD). Grupa ta stanowiła 11,9% ogółu rejestrujących się osób poprzednio pracujących.

Liczba bezrobotnych poprzednio pracujących, rejestrujących się w I półroczu 2014 roku, w porównaniu do analogicznego okresu roku 2013, zmalała niemal we wszystkich sektorach gospodarki.

Wzrost rejestracji odnotowano jedynie w przypadku osób bezrobotnych, poprzednio pracujących w sektorze usług – wzrost o 18,1% (tj. 164 osoby).

3.2. Napływ osób bezrobotnych w I półroczu 2014 r. według zawodów (grup zawodów)

Analiza struktury osób bezrobotnych rejestrujących się w okresie styczeń-czerwiec 2014 roku uwzględnia wielkie grupy zawodowe z podziałem na grupy duże (kod dwucyfrowy) i elementarne (kod czterocyfrowy) oraz wg zawodów i specjalności.

3.2.1. Napływ - bezrobotni ogółem

W I półroczu 2014 roku do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach napłynęły 3.904 osoby bezrobotne i w badanym okresie odnotowano wzrost rejestracji w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 262 osoby (tj. 7,2%) .

Tabela 6. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych posiadających zawód i bez zawodu w okresie I-VI w latach 2013 i 2014

Wyszczególnienie	I - VI 2013		I - VI 2014		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	3.904	100%	3.630	100%	-274	-7,0%
posiadający zawód	2.639	67,6%	2.450	67,5%	-187	-7,2%
bez zawodu	1.265	32,4%	1.180	32,5%	-85	-6,7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 3.

Wśród osób rejestrujących się w PUP Chojnice w I półroczu 2014 r.:

- 67,5% ogółu rejestrujących stanowili bezrobotni posiadający zawód (2.450 osób);
- 32,5% ogółu rejestrujących stanowili bezrobotni bez zawodu (1.180 osób).

Na spadek liczby bezrobotnych rejestrujących się w I półroczu 2014 r. wpływ miał zarówno spadek rejestracji osób posiadających zawód (o 187 osób, tj. 7,2%) jak i w grupie osób „bez zawodu” gdzie zaobserwowano spadek rejestracji w stosunku do I półrocza roku poprzedniego o 85 osób (tj. 6,7%).

Grupa osób bezrobotnych „**bez zawodu**” obejmuje osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków: nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego oraz nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. W grupie „bez zawodu” ujęte są również osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące i licea profilowane.

Poniższa tabela zawiera wykaz 20 zawodów, w których w I półroczu 2014 r. odnotowano największy napływ osób bezrobotnych.

Tabela 7. Bezrobotni według zawodów – napływ w I półroczu 2013 i 2014 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych		Wzrost(+)/Spadek(-)	
		I–VI 2013	I–VI 2014	liczba osób	%
522301	Sprzedawca	279	267	-12	-4,3%
722204	Ślusarz	207	172	-35	-16,9%
331403	Technik ekonomista	141	138	-3	-2,1%
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	121	107	-14	-11,6%
752205	Stolarz	87	89	+2	+2,3%
753105	Krawiec	77	82	+5	+6,5%
711202	Murarz	78	62	-16	-20,5%
311504	Technik mechanik	82	61	-21	-25,6%
752208	Stolarz meblowy	72	61	-11	-15,3%
713102	Malarz budowlany	53	53	-	-
522305	Technik handlowiec	49	41	-8	-16,3%
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	31	38	+7	+22,6%
235107	Pedagog	40	37	-3	-7,5%
311922	Technik technologii drewna	33	35	+2	+6,1%
514101	Fryzjer	36	35	-1	-2,8%
512001	Kucharz	41	34	-7	-17,1%
613003	Rolnik	39	34	-5	-12,8%
263102	Ekonomista	33	32	-1	-3,0%
512002	Kucharz małej gastronomii	43	32	-11	-25,6%
311303	Technik elektryk	26	30	+4	+15,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 3.

W przypadku 5 zawodów, z pierwszej 20-stki, w których rejestrowało się najwięcej bezrobotnych w okresie styczeń-czerwiec 2014 r. odnotowało wzrost rejestracji w stosunku do analogicznego okresu 2013 roku. Największy procentowy wzrost dotyczył zawodów: Technik żywienia i gospodarstwa domowego – wzrost o 22,6% (tj. 7 osób), technik elektryk o 15,0% (tj. 4 osoby) oraz krawiec o 6,5% (tj. 5 osób).

W przypadku 14 zawodów z pierwszej 20-stki, odnotowano spadek liczby rejestracji w stosunku do I półroczu 2013 roku. Największy procentowy spadek dotyczył zawodów: technik mechanik spadek rejestracji o 25,6% (tj. 21 osób), kucharz małej gastronomii o 25,6% (tj. 11 osób) oraz murarz, gdzie odnotowano o 20,5% (tj. 16 osób) mniej rejestracji niż w analogicznym okresie roku 2013.

W przypadku zawodu malarz budowlany liczba rejestracji w okresie I-VI 2014 roku pozostała na niezmiennym poziomie w stosunku do analogicznego okresu roku 2013.

W porównaniu do I półroczu roku 2013 lista 20 zawodów, w których w okresie od stycznia do czerwca 2014 roku rejestrowało się najwięcej bezrobotnych dotyczyła praktycznie tych samych zawodów.

3.2.2. Bezrobotne kobiety

W I półroczu 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach zarejestrowało się 1.671 kobiet (co stanowiło 46,0% noworejestrujących się bezrobotnych).

W porównaniu do analogicznego okresu roku 2013 liczba rejestrujących się od stycznia do czerwca 2014 r. kobiet była niższa o 57 osób (tj. 3,3%).

Tabela 8. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych kobiet posiadających zawód i bez zawodu w okresie I-VI 2013 i 2014 roku.

Kobiety	I - VI 2013		I - VI 2014		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	1.728	100%	1.671	100%	-57	-3,3%
posiadające zawód	1.160	67,1%	1.132	67,7%	-28	-2,4%
bez zawodu	568	32,9%	539	32,3%	-29	-5,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 3.

Wśród kobiet rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach w I półroczu 2014 r.:

- 67,7% posiadało zawód (1.132 kobiety),
- 32,3% nie posiadało zawodu (539 kobiet).

Na spadek liczby bezrobotnych kobiet rejestrujących się w analizowanym okresie 2014 r., z punktu widzenia posiadanych kwalifikacji zawodowych, miał wpływ zarówno spadek rejestracji kobiet posiadających zawód jak i tych, które tego zawodu nie posiadają. W stosunku do analogicznego okresu 2013 roku liczba rejestracji kobiet posiadających zawód zmalała o 2,4% (tj. 28 osób) natomiast liczba rejestracji kobiet bez zawodu zmalała o 29 osób tj. 5,1%.

Poniższa tabela zawiera wykaz 20 zawodów, w których w I półroczu 2014 roku odnotowano największy napływ bezrobotnych kobiet:

Tabela 9. Bezrobotne kobiety wg zawodów – napływ w okresie I-VI 2014 r. (ranking 20)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Napływ w okresie I-VI 2014	stan w dniu 30.06.2014 r.
522301	Sprzedawca	237	632
331403	Technik ekonomista	121	228
753105	Krawiec	81	178
514101	Fryzjer	35	75
235107	Pedagog	32	54
522305	Technik handlowiec	32	65
263102	Ekonomista	26	38
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	25	39
334306	Technik administracji	24	49
242217	Specjalista administracji publicznej	23	20
613003	Rolnik	22	51
512001	Kucharz	21	86
513101	Kelner	21	51
713102	Malarz budowlany	19	39
512002	Kucharz małej gastronomii	14	36
311924	Technik technologii odzieży	10	34
422402	Technik hotelarstwa	10	21
213303	Specjalista ochrony środowiska	9	4
751201	Cukiernik	9	15
753605	Obuwnik przemysłowy	8	28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 3.

W czołówce zawodów, w których wśród bezrobotnych kobiet odnotowano największy napływ bezrobotnych w I półroczu 2014 r. znalazły się te zawody, które od dłuższego czasu znajdują się w czołówce zawodów najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne (patrz Tabela 3, strona 6). Można zatem stwierdzić, że sytuacja osób reprezentujących te zawody jest szczególnie trudna, a przy utrzymującym się wysokim napływie do bezrobocia, w perspektywie czasu może ulec dalszemu pogorszeniu.

3.2.3. Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

W okresie od stycznia do czerwca 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach zarejestrowały się 404 osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (11,1% ogółu bezrobotnych rejestrujących się w I półroczu 2014 r.), tj. o 46 osób (10,2%) mniej niż w analogicznym okresie 2013 roku.

W niniejszym opracowaniu zamiennie używane jest określenie „**absolwent**”, które oznacza osobę bezrobotną do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki.

Tabela 10. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w I półroczu 2013 i 2014 roku.

	I półrocze 2013		I półrocze 2014		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	450	100%	404	100%	-46	-10,2%
posiadający zawód	215	47,8%	202	50,0%	-13	-6,0%
bez zawodu	235	52,2%	202	50,0%	-33	-14,0%
kobiety	284	63,1%	247	61,1%	-37	-13,0%
mężczyźni	166	36,9%	157	38,9%	-9	-5,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 3.

Wśród rejestrujących się w I półroczu 2014 r. absolwentów:

- 50,0% stanowili bezrobotni posiadający zawód (202 osoby),
- 50,0% stanowili bezrobotni bez zawodu (202 osoby).

Na zmniejszenie się liczby bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, rejestrujących się w I półroczu 2014 r., miał wpływ zarówno spadek liczby rejestracji osób w grupie osób posiadających zawód jak i osób bez zawodu, które w badanym okresie odnotowały wzrost odpowiednio o 6,0% i 14,0%.

W badanej grupie bezrobotnych w okresie I-VI 2014 r. odnotowano spadek rejestracji wśród bezrobotnych mężczyzn o 5,4% (tj. 9 osób), jak i kobiet o 13,0% (tj. 37 osób).

Wśród osób bezrobotnych absolwentów:

- 61,1% rejestracji stanowiły bezrobotne kobiety (247 osób)
- 38,9% rejestracji stanowili bezrobotni mężczyźni (157 osób).

Tabela 11. Napływ bezrobotnych rejestrujących się do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki według wielkich grup zawodów – w I półroczu 2013 i 2014 roku.

Nazwa wielkiej grupy zawodowej (kod grupy)	Napływ bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
	I – VI 2013 r.		I-VI 2014 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY (1)	0	0	0	0
SPECJALIŚCI (2)	81	62	80	55
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL (3)	35	27	43	19
PRACOWNICY BIUROWI (4)	5	5	3	3
PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY (5)	59	45	45	36
ROLNICY, OGRODNICY (6)	2	0	3	1
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY (7)	33	1	27	0
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ (8)	0	0	0	0
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH (9)	0	0	1	0
BEZ ZAWODU (0)	235	144	202	133
RAZEM:	450	284	404	247

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 3.

W porównaniu do roku 2013 liczba rejestrujących się w I połowie 2014 roku bezrobotnych absolwentów wzrosła w trzech grupach zawodów. W pięciu grupach liczba rejestrujących się absolwentów okazała się niższa niż rok wcześniej, natomiast w pozostałych dwóch grupach zawodowych liczba rejestracji utrzymała się na niezmiennym poziomie w stosunku do analogicznego okresu roku 2013.

W badanym okresie Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach realizował kolejną edycję, autorskiego projektu pn. „Absolwent na rynku pracy – Otwarte Dni Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach” skierowanego do uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu chojnickiego. Projekt ten był próbą odpowiedzi na problem bezrobocia młodzieży w powiecie chojnickim. Celem głównym projektu było kształtowanie wśród młodzieży aktywnych postaw w planowaniu kariery zawodowej.

4. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów (grup zawodów)

Analiza dotyczy sumy **wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**, zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach w poszczególnych miesiącach I półrocza 2014 roku, skorygowanej o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali.

W niniejszym opracowaniu zamiennie używane jest określenie „**oferta pracy**”, które oznacza wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej.

W okresie styczeń-czerwiec 2014 r. do rejestru ofert pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach pracodawcy zgłosili **1.998 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej** – czyli o 170 (tj. 9,3%) więcej niż w analogicznym okresie 2013 r.

W tym samym okresie zarejestrowało się 3.630 osób bezrobotnych, z czego wynika, że średnio na 1 ofertę pracy przypadały 2 zarejestrowane osoby bezrobotne (podobnie jak rok wcześniej).

Zgłaszane oferty pracy sklasyfikowano według 247 zawodów.

Wśród 1.998 złożonych ofert pracy:

- 1.143 ofert (57,2%) to miejsca pracy niesubsydiowane
- 855 ofert (42,8%) to miejsca pracy subsydiowane.

Tabela 12. Napływ ofert pracy w powiecie chojnickim w I półroczu 2014 roku

	Oferty pracy subsydiowane	Oferty pracy niesubsydiowane	ogółem
styczeń	18	107	125
luty	143	144	287
marzec	257	282	539
kwiecień	156	193	349
maj	181	235	416
czerwiec	100	182	282
OGÓŁEM:	855	1.143	1.998

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01

W badanym okresie, podobnie jak rok wcześniej przewagę stanowiły oferty pracy niesubsydiowanej (57,2% ogółu zgłaszanych wolnych miejsc pracy w I półroczu 2014 r.).

4.1 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w I półroczu 2014 roku według rodzaju działalności

Tabela 13. Zmiana napływu ofert pracy według sektorów gospodarki w I półroczu 2013 r. i 2014 r.

Sektory gospodarcze	I półrocze 2013		I półrocze 2014		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba ofert	%	liczba ofert	%	liczba ofert	%
Ogółem	1.828	100%	1.998	100%	+170	+9,3%
Rolnictwo	5	0,3%	10	0,5%	+5	+100,0%
Przemysł	282	15,4%	296	14,8%	+14	+5,0%
Budownictwo	151	8,3%	144	7,2%	-7	-4,6%
Handel	265	14,5%	347	17,4%	+82	+30,9%
Usługi	1.125	61,5%	1.201	60,1%	+76	+6,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 2.

W badanym okresie, podobnie jak w I półroczu roku 2013, najwięcej ofert pracy zgłoszono w usługach – 1.201 (o 76 więcej niż rok wcześniej, co oznacza roczny wzrost popytu na pracę w tym sektorze o 6,8%). Na kolejnych miejscach pod względem ilości zgłoszonych ofert pracy znajdują się handel (347 ofert), przemysł (296 ofert), budownictwo (144 oferty) i rolnictwo (10 ofert).

W okresie od stycznia do czerwca 2014 r., tylko w jednym sektorze napływ ofert pracy był niższy niż I półroczu 2013 r. i tak:

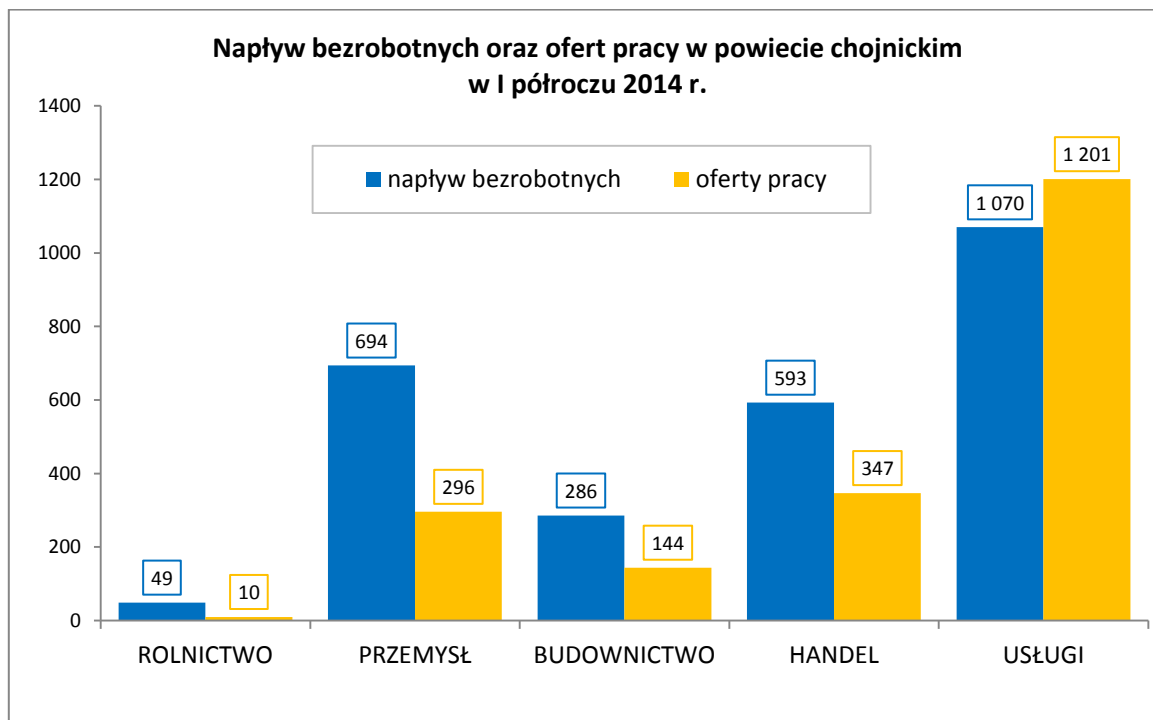
- w budownictwo – spadek o 7 ofert, tj. 4,6%;

W pozostałych sektorach w I półroczu 2014 r. odnotowano wyższy napływ ofert pracy w porównaniu z analogicznym okresem roku 2013 i tak:

- w rolnictwie – wzrost o 5 ofert, tj. 100,0%;
- w przemyśle – wzrost o 14 ofert, tj. 5,0%;
- w usługach – wzrost o 76 ofert, tj. o 6,8%;
- w handlu – wzrost o 82 oferty, tj. o 30,9%.

W okresie styczeń-czerwiec 2014 roku jedynie w usługach napływ ofert pracy okazał się wyższy aniżeli napływ osób bezrobotnych pracujących poprzednio w tym sektorze. We wszystkich pozostałych sektorach gospodarki, pracodawcy zgłosili mniej ofert pracy niż liczba rejestrujących się w tym czasie bezrobotnych. W rolnictwie liczba ofert była o 39 mniejsza niż liczba rejestrujących się bezrobotnych, dla których ostatnim miejscem pracy był sektor rolniczy. W przemyśle nadwyżka liczby rejestrujących się bezrobotnych nad liczbą zgłaszanych ofert pracy wyniosła 398, w budownictwie 142 natomiast w handlu 246.

Wykres 1.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Załącznik 2.

4.2. Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2014 r. według grup zawodów i zawodów

Analizując rozkład ofert pracy według wielkich grup zawodów, w I półroczu 2014 roku najwięcej ofert zgłoszono dla:

- **Pracowników usług osobistych i sprzedawców (5)** – 454 oferty (22,7% ogółu ofert), tj. o 38 ofert (7,7%) mniej niż w I półroczu 2013 r.
- **Robotników przemysłowych i rzemieślników (7)** – 392 oferty (19,6% ogółu ofert), tj. o 4 oferty (1,0%) mniej niż w I półroczu 2013 r.
- **Pracowników przy pracach prostych (9)** – 331 ofert (16,6% ogółu ofert), tj. o 13 ofert (4,1%) więcej niż w I półroczu 2013 r.

Tabela 14. Oferty pracy według wielkich grup zawodów w powiecie chojnickim w I półroczu 2013 i 2014 r.

Nazwa grupy wielkiej	I półrocze 2013 r.	I półrocze 2014 r.	Wzrost(+) / Spadek (-)	
			I. ofert pracy	%
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (5)	492	454	-38	-7,7%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7)	396	392	-4	-1,0%
Pracownicy przy pracach prostych (9)	318	331	+13	+4,1%
Technicy i inny średni personel (3)	270	290	+20	+7,4%
Pracownicy biurowi (4)	163	229	+66	+40,5%
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (8)	102	159	+57	+55,9%
Specjaliści (2)	79	96	+17	+21,5%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (6)	3	35	+32	+1066,7%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (1)	5	12	+7	+140,0%
RAZEM:	1.828	1.998	170	9,3%

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPiPS – 01 zał. 3

Spadek liczby zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach ofert pracy w okresie I-VI 2014 r. w stosunku do analogicznego okresu roku 2013 odnotowano w 2 wielkich grupach zawodów:

- (5) Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (spadek o 7,7%, tj. 38 ofert),
- (7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (spadek o 1,0%, tj. 4 oferty).

W pozostałych grupach zawodów liczba zgłaszanych ofert pracy w badanym okresie 2014 roku okazała się wyższa w stosunku do analogicznego okresu roku 2013.

Tabela 15. Ranking 40 najczęściej zgłaszanych ofert pracy w PUP Chojnice w okresie I-VI 2013/2014 r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Zgłoszone oferty pracy		wzrost(+) /spadek(-)
			I-VI 2013	I-VI 2014	
1.	515303	Robotnik gospodarczy	179	170	-9
2.	522301	Sprzedawca	118	119	+1
3.	341202	Opiekun osoby starszej	106	85	-21
4.	941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	20	80	+60
5.	411004	Technik prac biurowych	65	68	+3
6.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	20	60	+40
7.	931301	Robotnik budowlany	43	51	+8
8.	334306	Technik administracji	17	45	+28
9.	911207	Sprzątaczką biurową	21	44	+23
10.	332203	Przedstawiciel handlowy	48	42	-6
11.	432103	Magazynier	28	40	+12
12.	752205	Stolarz	19	39	+20
13.	411003	Pracownik kancelaryjny	35	38	+3
14.	341204	Opiekunka środowiskowa	1	35	+34
15.	711202	Murarz	29	34	+5
16.	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	22	32	+10
17.	611310	Ogrodnik - uprawy pod osłonami	0	30	+30
18.	931205	Robotnik drogowy	0	30	+30
19.	512001	Kucharz	13	29	+16
20.	921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	0	28	+28
21.	941201	Pomoc kuchenna	12	28	+16
22.	532201	Opiekunka domowa	41	25	-16
23.	711601	Brukarz	16	25	+9
24.	932101	Pakowacz	79	23	-56
25.	721204	Spawacz metodą MAG	45	22	-23
26.	241304	Specjalista bankowości	0	20	+20
27.	432102	Inwentaryzator	0	20	+20
28.	751104	Rozbieracz - wykrawacz	15	20	+5
29.	514101	Fryzjer	11	16	+5
30.	511204	Kontroler biletów	10	15	+5
31.	721490	Pozostali robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0	15	+15
32.	753303	Szwaczka	23	15	-8
33.	523002	Kasjer handlowy	7	14	+7
34.	524902	Doradca klienta	11	13	+2
35.	722204	Ślusarz	15	13	-2
36.	412001	Sekretarka	14	12	-2
37.	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	5	12	+7
38.	432190	Pozostali magazynierzy i pokrewni	0	11	+11
39.	711501	Cieśla	1	11	+10
40.	741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0	11	+11

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPiPS – 01 zał. 3

Podobnie jak rok wcześniej najwięcej ofert pracy zgłoszono dla **robotników gospodarczych** – 179 ofert pracy (spadek w stosunku do I półrocza roku 2013 o 9 ofert, tj. 5,0%).

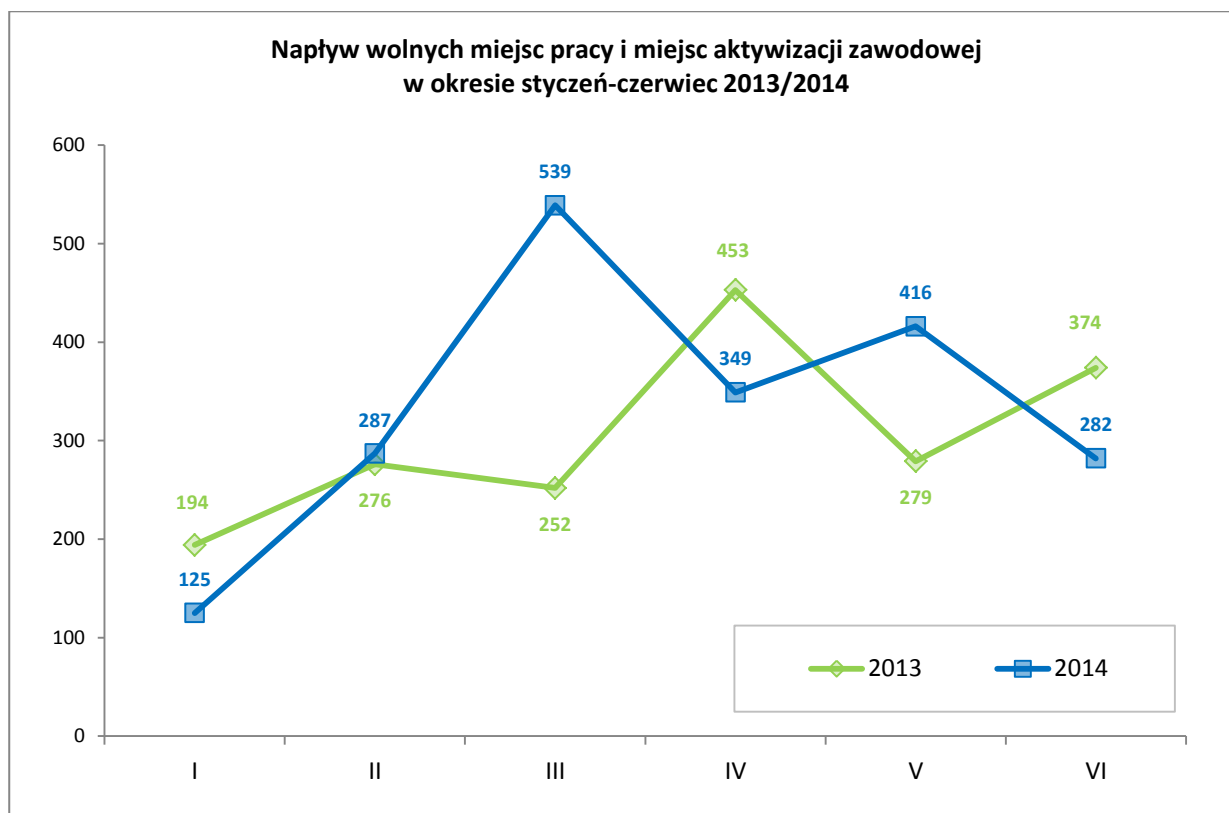
Na drugim miejscu najczęściej zgłaszanych wolnych miejsc pracy znaleźli się **sprzedawcy** – w badanym okresie zarejestrowano 119 ofert pracy w tym zawodzie (tj. o 1 ofertę, więcej w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego).

Oferty pracy dla **opiekunów osób starszych** w I półroczu 2014 znalazły się na 3 miejscu pod względem liczebności (rok wcześniej ten zawód również znalazł się w pierwszej trójce najczęściej zgłaszanych ofert pracy) – w badanym okresie zgłoszono 85 ofert pracy w tym zawodzie (spadek o 21 ofert).

Wśród 40 zaprezentowanych w powyższej tabeli zawodów jedynie jeden (specjalista ds. bankowości) był związany są z kwalifikacjami, które wymagają wykształcenia na poziomie szkoły wyższej.

W I półroczu 2014 r. w stosunku do analogicznego okresu 2013 roku, uwidocznił się wzrost napływających ofert pracy dla osób legitymujących się dyplomem wyższej uczelni. Należy jednak podkreślić, że nadal liczba ofert kierowanych do osób z wykształceniem wyższym nie jest zbyt wysoka. Oznacza to, że pracodawcy, poszukując nowych pracowników często nie korzystają z pomocy urzędu pracy, częściej zamieszczając swe oferty zatrudnienia w ogólnopolskich portalach internetowych. Zamieszczenie ogłoszenia gwarantuje nie tylko oszczędność czasu dla pracodawcy, skuteczność, ale również niewielki poniesiony koszt własny. Ponadto, największe portale przy codziennej aktualizacji ofert gwarantują dotarcie do kilku milionów użytkowników.

Wykres 2.

5. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W celu dokonania pełniejszego rozpoznania sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy i wskazania zawodów w najwyższym stopniu generujących bezrobocie został opracowany tzw. **wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów**.

Wskaźnik ten określa udział średniej liczby ofert pracy zgłoszonych w ciągu miesiąca przez pracodawców do urzędu pracy w średniej liczbie osób zarejestrowanych w ciągu tego miesiąca jako bezrobotne.

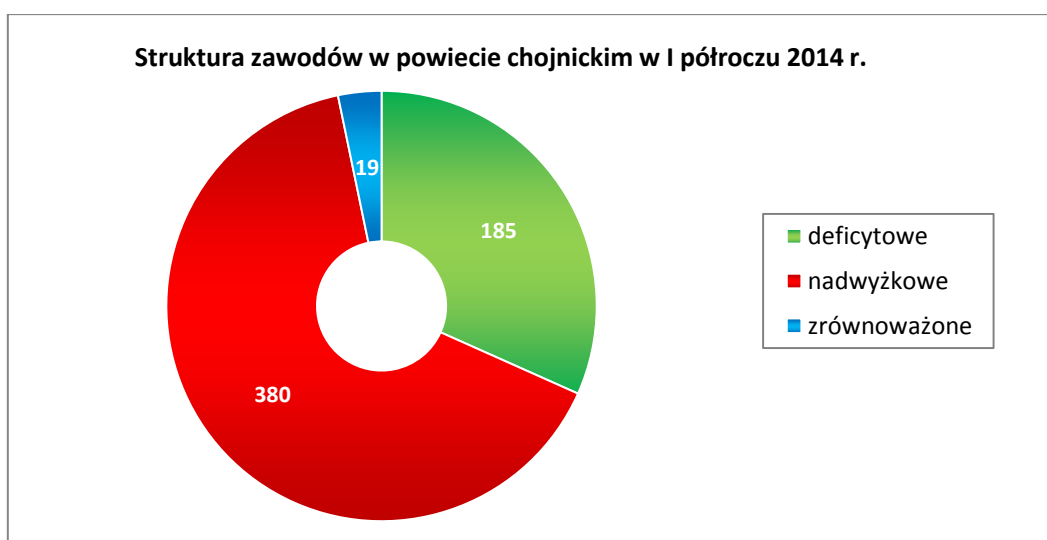
Jeśli wskaźnik ten przyjmuje wartości mniejsze niż 0,9 wówczas mamy do czynienia z mniejszym popytem na osoby wykonujące te zawody niż ich podażą. Jeśli wskaźnik przyjmuje wartości między 0,9 i 1,1 wówczas mamy do czynienia z równowagą podaży i popytu na pracowników wykonujących określony zawód, ale jeśli wartość tego wskaźnika jest wyższa od 1,1 wówczas mamy do czynienia z zawodem deficytowym, czyli takim, gdzie popyt na pracowników wykonujących dany zawód jest wyższy niż liczba osób poszukujących w tym zawodzie pracy.

Dane wynikowe z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za I półrocze 2014 roku wskazują, że większość zawodów, w których zgłoszono w badanym okresie oferty pracy lub/i zarejestrowali się bezrobotni (584 zawody) to **zawody nadwyżkowe** (65,1% - spadek o 0,7 punktu procentowego w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego), tj. zawody/specjalności, w których występuje przewaga osób poszukujących pracy nad zgłoszonymi ofertami pracy.

Zawody deficytowe, w których występowała przewaga zgłoszonych ofert pracy nad liczbą osób poszukujących pracy stanowiły 31,7% (rok wcześniej – 32,0%).

Natomiast pozostałe 3,2% zawodów w powiecie chojnickim to **zawody zrównoważone** czyli takie, które wykazują równowagę na rynku pracy (w analogicznym okresie 2013 roku wskaźnik ten wyniósł – 2,2%).

Wykres 3.

5.1. Zawody nadwyżkowe

Analizując wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) grup zawodów wg kodu sześciocyfrowego, należy stwierdzić, że znaczna większość zarejestrowanych osób bezrobotnych reprezentuje zawody zaliczane do **zawodów nadwyżkowych** na rynku pracy (w powiecie chojnickim – 380 zawodów na 584 występujące).

Z wymienionej grupy zawodów w przypadku aż 88,7% (337 zawodów) wartość wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu równa jest 0,00. Dla osób bezrobotnych reprezentujących wspomniane zawody mamy do czynienia z najmniej korzystną sytuacją na rynku pracy, gdyż oznacza to, że w danym okresie nie wpłynęła ani jedna oferta pracy w tym zawodzie.

Wśród wspomnianych wyżej zawodów nadwyżkowych ze wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) równym 0,00 najliczniej reprezentowane są zawody z grup:

- Specjaliści (2) – 112 zawodów nadwyżkowych;
- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7) – 79 zawodów nadwyżkowych;
- Technicy i inny średni personel (3) – 62 zawody nadwyżkowe;
- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (8) – 32 zawody nadwyżkowe.

Poniższa tabela przedstawia wykaz zawodów nadwyżkowych ze wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu)>0,00

Tabela 16. Zawody nadwyżkowe w powiecie chojnickim (ranking według wskaźnika intensywności nadwyżki)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu 2014	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu 2014	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I-półroczu 2014	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
753105	Krawiec	0,3333	13,6667	13,3333	0,0244
351203	Technik informatyk	0,1667	4,3333	4,1667	0,0385
522305	Technik handlowiec	0,3333	6,8333	6,5	0,0488
723390	Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0,1667	3	2,8333	0,0556
314207	Technik rolnik	0,1667	2,6667	2,5	0,0625
512002	Kucharz małej gastronomii	0,3333	5,3333	5	0,0625
721306	Blacharz samochodowy	0,1667	2,5	2,3333	0,0667
713102	Malarz budowlany	0,6667	8,8333	8,1667	0,0755
722204	Ślusarz	2,1667	28,6667	26,5	0,0756
752208	Stolarz meblowy	0,8333	10,1667	9,3333	0,082
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	1,5	17,8333	16,3333	0,0841
751201	Cukiernik	0,3333	2,3333	2	0,1429

712204	Posadzkarz	0,1667	1	0,8333	0,1667
713203	Lakiernik samochodowy	0,1667	1	0,8333	0,1667
751204	Piekarz	0,6667	3,6667	3	0,1818
722314	Tokarz w metalu	0,8333	4,1667	3,3333	0,2
513101	Kelner	1	4,1667	3,1667	0,24
311204	Technik budownictwa	0,6667	2,6667	2	0,25
311922	Technik technologii drewna	1,6667	5,8333	4,1667	0,2857
228903	Kosmetolog	0,3333	1	0,6667	0,3333
325101	Asystentka stomatologiczna	0,1667	0,5	0,3333	0,3333
431103	Technik rachunkowości	0,1667	0,5	0,3333	0,3333
712601	Hydraulik	0,5	1,1667	0,6667	0,4286
752205	Stolarz	6,5	14,8333	8,3333	0,4382
522301	Sprzedawca	19,8333	44,5	24,6667	0,4457
514101	Fryzjer	2,6667	5,8333	3,1667	0,4571
214202	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
233011	Nauczyciel języka niemieckiego	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
234118	Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
322001	Dietetyk	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
341205	Pracownik socjalny	0,3333	0,6667	0,3333	0,5
422502	Pracownik informacji turystycznej	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
711503	Stolarz budowlany	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
723105	Mechanik samochodów osobowych	0,8333	1,6667	0,8333	0,5
741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,3333	0,6667	0,3333	0,5
741201	Elektromechanik	0,6667	1,3333	0,6667	0,5
741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
816030	Operator urządzeń przetwórstwa ryb	0,3333	0,6667	0,3333	0,5
962902	Dozorca	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
711202	Murarz	5,6667	10,3333	4,6667	0,5484
325601	Ratownik medyczny	0,3333	0,5	0,1667	0,6667
741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	1,8333	2,3333	0,5	0,7857
512001	Kucharz	4,8333	5,6667	0,8333	0,8529

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

Jak pokazuje powyższa tabela wśród 43 zaprezentowanych zawodów nadwyżkowych, ze wskaźnikiem intensywności nadwyżki \neq 0, niemal połowa (48,8%) należy do grupy zawodów: (7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (21 zawodów).

5.2. Zawody deficytowe

W powiecie chojnickim na koniec I półrocza 2014 odnotowano **185 zawodów deficytowych** (tj. 31,7%) z czego w przypadku 141 zawodów odnotowano maksymalną (MAX) wartość wskaźnika intensywności deficytu. Oznacza to, że w przypadku tych zawodów w omawianym okresie wystąpiły oferty pracy, a nie odnotowano zarejestrowanych bezrobotnych.

Wśród wspomnianych wyżej zawodów deficytowych ze wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) równym MAX najliczniej reprezentowane są zawody z grup:

- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7) – 26 zawodów deficytowych;
- Technicy i inny średni personel (3) – 25 zawodów deficytowych;
- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (8) – 23 zawody deficytowe;
- Specjaliści (2) – 18 zawodów deficytowych.

Tabela 17. Zawody deficytowe w powiecie chojnickim (wskaźnik intensywności deficytu \neq MAX)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu 2014	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu 2014	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I-półroczu 2014	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
932101	Pakowacz	3,8333	0,1667	-3,6667	23
911207	Sprzątaczką biurową	7,3333	0,3333	-7	22
332203	Przedstawiciel handlowy	7	0,3333	-6,6667	21
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	10	0,5	-9,5	20
931205	Robotnik drogowy	5	0,3333	-4,6667	15
515303	Robotnik gospodarczy	28,3333	2	-26,3333	14,1667
941201	Pomoc kuchenna	4,6667	0,3333	-4,3333	14
711501	Cieśla	1,8333	0,1667	-1,6667	11
243305	Specjalista do spraw sprzedaży	1,6667	0,1667	-1,5	10
432103	Magazynier	6,6667	0,6667	-6	10
752206	Stolarz galanterii drzewnej	1,6667	0,1667	-1,5	10
411004	Technik prac biurowych	11,3333	1,1667	-10,1667	9,7143
513202	Barman	1,5	0,1667	-1,3333	9
834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	1,3333	0,1667	-1,1667	8
753303	Szwaczka	2,5	0,3333	-2,1667	7,5
241304	Specjalista bankowości	3,3333	0,5	-2,8333	6,6667
431101	Asystent do spraw księgowości	1	0,1667	-0,8333	6
722205	Ślusarz galanterii metalowej	1	0,1667	-0,8333	6
742190	Pozostali monterzy elektroniki i serwisanci urządzeń elektronicznych	1	0,1667	-0,8333	6

332302	Zaopatrzeniowiec	0,8333	0,1667	-0,6667	5
713201	Lakiernik	0,8333	0,1667	-0,6667	5
814201	Formierz wyrobów z kompozytów polimerowych	0,8333	0,1667	-0,6667	5
931301	Robotnik budowlany	8,5	2	-6,5	4,25
723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	2	0,5	-1,5	4
712101	Dekarz	1,6667	0,5	-1,1667	3,3333
214990	Pozostali inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5	0,1667	-0,3333	3
541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	0,5	0,1667	-0,3333	3
832202	Kierowca samochodu dostawczego	1,3333	0,5	-0,8333	2,6667
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,8333	0,3333	-0,5	2,5
331301	Księgowy	1,1667	0,5	-0,6667	2,3333
214106	Logistyk	0,6667	0,3333	-0,3333	2
263401	Psycholog	0,3333	0,1667	-0,1667	2
321402	Technik dentystryczny	0,3333	0,1667	-0,1667	2
722206	Ślusarz narzędziowy	0,3333	0,1667	-0,1667	2
514202	Kosmetyczka	0,8333	0,5	-0,3333	1,6667
741103	Elektryk	1,6667	1	-0,6667	1,6667
751103	Przetwórcza ryb	0,8333	0,5	-0,3333	1,6667
334306	Technik administracji	7,5	4,6667	-2,8333	1,6071
242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0,5	0,3333	-0,1667	1,5
532102	Opiekun medyczny	0,5	0,3333	-0,1667	1,5
712602	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,5	0,3333	-0,1667	1,5
832201	Kierowca mechanik	0,5	0,3333	-0,1667	1,5
961302	Robotnik placowy	0,8333	0,6667	-0,1667	1,25
222101	Pielęgniarka	1,1667	1	-0,1667	1,1667

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

W końcu I półrocza 2014 roku w grupie 44 zawodów deficytowych ze wskaźnikiem intensywności deficytu \neq MAX, najliczniejszą grupę stanowiły zawody z grupy (7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 12 zawodów.

5.3. Zawody zrównoważone

Oprócz zawodów zaliczanych do deficytowych i nadwyżkowych występują także **zawody zrównoważone** czyli takie, w których liczba rejestrujących się bezrobotnych równoważy się z ilością napływających ofert pracy. W przypadku zawodów zrównoważonych wskaźnik intensywności zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1.

W oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów w I połowie 2014 roku wyłoniono **19 zawodów zrównoważonych**, które stanowiły one 3,2% ogólnej liczby zawodów.

Tabela 18. Zawody zrównoważone w powiecie chojnickim w I półroczu 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu 2014	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu 2014	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	228301	Fizjoterapeuta	0,5	0,5	1
2.	325905	Opiekunka dziecięca	0,1667	0,1667	1
3.	325907	Terapeuta zajęciowy	0,3333	0,3333	1
4.	333301	Pośrednik pracy	0,1667	0,1667	1
5.	343202	Dekorator wnętrz	0,1667	0,1667	1
6.	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	0,1667	0,1667	1
7.	422603	Rejestratorka medyczna	0,1667	0,1667	1
8.	524502	Sprzedawca w stacji paliw	0,1667	0,1667	1
9.	611303	Ogrodnik	0,1667	0,1667	1
10.	711301	Kamieniarz	0,1667	0,1667	1
11.	711504	Szcutnik	0,3333	0,3333	1
12.	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	0,3333	0,3333	1
13.	721301	Blacharz	0,3333	0,3333	1
14.	722301	Frezer	0,1667	0,1667	1
15.	752305	Pilarz	0,1667	0,1667	1
16.	831104	Maszynista pojazdu trakcyjnego	0,1667	0,1667	1
17.	912202	Operator myjni	0,1667	0,1667	1
18.	932906	Pomocnik ciastkarza	0,1667	0,1667	1
19.	933304	Robotnik magazynowy	0,1667	0,1667	1

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

5.4. Wskaźnik bezrobocia długotrwałego

Przyjrzyjmy się teraz kolejnemu wskaźnikowi, który pozwoli nam wskazać te zawody, które w największym stopniu generują bezrobocie długotrwałe. Jest to tzw. **wskaźnik bezrobocia długotrwałego**, który określa udział osób bezrobotnych dłużej niż rok, którzy przed rejestracją byli zatrudnieni w danym zawodzie w ogólnej liczbie wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych, którzy wykonywali ten zawód w ostatnim miejscu pracy.

Przy tworzeniu rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie chojnickim w postaci poniższej tabeli, na podstawie wielkości wskaźnika długotrwałego bezrobocia, wyodrębniono te grupy zawodów, które w I półroczu 2014 roku osiągnęły najwyższą wartość tego wskaźnika.

Tabela 19. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie chojnickim w I półroczu 2014 roku wg średnich grup zawodów.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	1
6112	Sadownicy	1
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	1
1324	Kierownicy do spraw logistyki i pokrewni	1
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	1
4227	Ankieterzy	1
2153	Inżynierowie telekomunikacji	1
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	1
5112	Konduktorzy i pokrewni	1
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	1
3253	Optycy okularowi	1
3211	Operatorzy aparatury medycznej	1
4225	Pracownicy biur informacji	1
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	1
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	1
2634	Psycholodzy i pokrewni	1
7123	Tynkarze i pokrewni	1
5221	Właściciele sklepów	1
8182	Maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni	1
9321	Pakowacze	1
7323	Introligatorzy i pokrewni	1
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	1
7413	Monterzy linii elektrycznych	1
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	1
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	1
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	1
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	1
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	1
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	1
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	1

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

Analiza wskaźnika długotrwałego bezrobocia na poziomie grup dużych wykazała, że w I półroczu 2014 r. zawodami w największym stopniu generującymi w powiecie chojnickim długotrwałe bezrobocie były wybrane zawody należące do następujących grup:

- Kierownicy do spraw produkcji i usług (wartość wskaźnika: 1,0);
- Kierownicy do spraw zarządzania i handlu (wartość wskaźnika: 1,0).

Na podstawie wskaźnika długotrwałego bezrobocia można również oszacować grupy zawodów, które w badanym okresie w najmniejszym stopniu były dotknięte ryzykiem długotrwałego bezrobocia.

Przeprowadzona analiza pozwoliła wyłonić 3 duże grupy zawodów, które osiągnęły najniższą (zerową) wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia, a w ramach tych grup wyspecyfikowano średnie grupy zawodów o wartości wskaźnika równym 0 :

- **Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych**
 - Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
- **Pozostali pracownicy obsługi biura**
 - Listonosze i pokrewni
 - Pracownicy działów kadr
- **Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie**
 - Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie
- **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni**
 - Wyżsi urzędnicy administracji publicznej
 - Dyrektorzy generalni i wykonawczy

Należy pamiętać, że w prezentowanych średnich grupach zawodów bardzo często istnieje duże zróżnicowanie na poziomie grup elementarnych. Oznacza to, że w danej grupie mogą znaleźć się zarówno zawody szczególnie zagrożone długotrwałym bezrobociem jak i te, w przypadku których ryzyko to jest znikome.

Nie można także jednoznacznie wskazać grupy wielkiej zawodów w największym stopniu dotkniętych ryzykiem długotrwałego bezrobocia. W tej kategorii bezrobotnych znajdują się przedstawiciele zarówno grup środkowych jak i końcowych klasyfikacji zawodów i specjalności.

5.5. Wskaźnik szansy uzyskania oferty

Przyjrzymy się teraz innemu wskaźnikowi, który pozwoli na dokładniejsze rozpoznanie sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy w powiecie chojnickim. Jest to tzw. **wskaźnik szansy uzyskania oferty**, który określa udział liczby ofert pracy zgłoszonych dla bezrobotnych posiadających kwalifikacje do wykonywania określonego zawodu w liczbie wszystkich ofert zgłoszonych do powiatowego urzędu pracy przez pracodawców.

Analiza wartości wskaźnika szansy uzyskania oferty wykazała, że w I półroczu 2014 r. **największe możliwości otrzymania propozycji zatrudnienia** z Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach na poziomie grup elementarnych mieli przedstawiciele grup zawodów zaprezentowanych w poniższej tabeli. W przypadku każdej z tych grup, wskaźnik szansy uzyskania oferty osiągnął w analizowanym okresie wartość maksymalną (**MAX**).

Tabela 20. Ranking zawodów o najwyższym wskaźniku szansy uzyskania oferty w powiecie chojnickim w I półroczu 2014 roku wg średnich grup zawodów.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
1211	Kierownicy do spraw finansowych	MAX
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	MAX
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	MAX
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	MAX
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	MAX
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	MAX
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	MAX
3152	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	MAX
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	MAX
3514	Technicy sieci internetowych	MAX
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	MAX
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	MAX
5312	Asystenci nauczycieli	MAX
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	MAX
7125	Szklarze	MAX
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	MAX
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, do napełniania butelek i urządzeń znakujących	MAX
9122	Czyściciele pojazdów	MAX
9123	Zmywacze okien	MAX
9214	Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	MAX
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	MAX
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	MAX

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

Również duże szanse na otrzymanie propozycji zatrudnienia w I półroczu 2014 roku miały osoby bezrobotne, reprezentujące zawody z następujących grup:

- Przedstawiciele handlowi (wskaźnik szansy uzyskania oferty: 7,5)
- Listonosze i pokrewni (3,0)
- Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych (3,0)
- Pakowacze (2,6)
- Kierowcy samochodów ciężarowych (2,5)
- Konduktorzy i pokrewni (2,5)
- Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe (2,2)
- Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych (1,7)
- Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych (1,7)
- Robotnicy budowy dróg i pokrewni (1,7)
- Pomoce kuchenne (1,3)
- Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani (1,3)
- Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej (1,3)
- Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni (1,3)
- Gospodarze budynków (1,2)
- Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych) (1,2)
- Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej (1,0)

Analiza wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy wykazała, że **najmniejsze szanse na otrzymanie propozycji zatrudnienia** w badanym I półroczu 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach mieli bezrobotni reprezentujący następujące duże grupy zawodowe:

- Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych
- Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby
- Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni

W przypadku wyżej wymienionych grup, wartość wskaźnika szansy uzyskania oferty była równa zero.

Należy jednak podkreślić, że również w przypadku tych grup obserwuje się duże zróżnicowanie na poziomie grup elementarnych, co oznacza, że w danej grupie mogą znaleźć się zarówno zawody, w których szansa na uzyskanie oferty pracy jest zerowa lub znikoma, jak i takie, które cieszą się dużym zainteresowaniem wśród pracodawców składających do PUP oferty pracy.

6. Wnioski

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych oraz ofert pracy według zawodów można stwierdzić, że rynek pracy powiatu chojnickiego charakteryzuje się głęboką nierównowagą między podażą i popytem w przekroju zawodowym. Od wielu lat w ogólnym zestawieniu zawodów dominują zawody nadwyżkowe, które znacznie przewyższają liczbę zawodów deficytowych charakteryzujących się niedoborem zasobów ludzkich nad podażą pracy.

Dane wynikowe z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za I półrocze 2014 roku wskazują, że większość zawodów, w których zgłoszono w badanym okresie oferty pracy i/lub zarejestrowali się bezrobotni (584 zawody) to zawody nadwyżkowe (65,1% - spadek o 0,7 punktu procentowego w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego), tj. zawody/specjalności, w których występuje przewaga osób poszukujących zatrudnienia nad zgłoszonymi ofertami pracy. Zawody deficytowe, w których występowała przewaga zgłoszonych ofert pracy nad liczbą bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie, stanowiły 31,7% (rok wcześniej – 32,0%). Natomiast pozostałe 3,2% (w 2013 roku – 2,2%) zawodów w powiecie chojnickim to zawody zrównoważone czyli takie, które wykazują równowagę na rynku pracy.

Przeprowadzona analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych ujawniła pewnie charakterystyczne fragmenty struktury samych bezrobotnych. Przede wszystkim wyraźnie zaznaczona jest przewaga osób bez zawodu (1.929 osób), powiększana przez duży napływ do bezrobocia (1.180 osób) (w tym napływ absolwentów – 202 osoby). Są to bez wątpienia potencjalni klienci systemu kształcenia ustawicznego, za czym przemawia fakt, że w niewielkim stopniu osób tych dotyczy zjawisko długotrwałego bezrobocia. W chwili obecnej pracodawcy najchętniej zatrudniają osoby z wykształceniem minimum średnim zawodowym lub osoby posiadające doświadczenie zawodowe dlatego też Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach poprzez organizację szkoleń indywidualnych i grupowych pozwala uzyskać osobom bez zawodu nowe kwalifikacje, a dzięki takim formom jak: roboty publiczne, prace interwencyjne, staże, prace społecznie użyteczne czy refundacja doposażenia stanowiska pracy umożliwia zdobycie niezbędnego doświadczenia zawodowego.

Powiatowy Urząd Pracy swoją pomoc kieruje nie tylko do zarejestrowanych bezrobotnych lecz również do swych przyszłych potencjalnych petentów. W ramach autorskiego projektu pn. „Absolwent na rynku pracy – Otwarte Dni Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach”, absolwentom ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu chojnickiego zapewniono udział w zajęciach warsztatowych, przygotowanych i prowadzonych przez specjalistów (pracowników tutejszego urzędu), których głównym celem było kształtowanie wśród młodzieży aktywnych postaw w planowaniu kariery zawodowej. Ponieważ w obecnych czasach przed przyszłymi pracownikami coraz częściej stawiane są wymagania dotyczące elastyczności zawodowej oraz edukacyjnej w celu nabywania nowych kwalifikacji, działania te wydają się tym bardziej zasadne.

Na rynku pracy powiatu chojnickiego istnieje duże zapotrzebowanie pracodawców na pracowników o niskich kwalifikacjach i jednocześnie obserwowany jest duży napływ osób bezrobotnych w tych zawodach. Wydawałoby się zatem, że nie powinno być problemów z realizacją niektórych ofert pracy.

W praktyce okazuje się jednak, że ten rodzaj popytu jest trudny do zaspokojenia ze względu na brak wśród kandydatów do pracy osób posiadających umiejętności odpowiednie dla danego stanowiska pracy. Duża część osób bezrobotnych ma problem ze znalezieniem zatrudnienia z powodu zdewaluowanych przez długotrwałe bezrobocie kwalifikacji. Problem kwalifikacji, doświadczenia, umiejętności i mentalności na rynku pracy staje się bowiem obok posiadanego zawodu głównym generatorem długotrwałego bezrobocia.

Niskie płace dla osób niewykwalifikowanych powodują, że w relacji dochodów otrzymywanych z powodu braku pracy tj. zasiłki pomocy społecznej, dopłaty do czynszu, zakup opału, dożywianie dzieci, stypendiów dla dzieci itp. część osób bezrobotnych wybiera bierność zawodową, gdyż podjęcie zatrudnienia staje się dla nich nieopłacalne.

Analiza sytuacji osób bezrobotnych w powiecie chojnickim wykazała, że populacja zarejestrowanych w I półroczu 2014 r. osób bezrobotnych jest bardzo zróżnicowana. Nie można bowiem, wydzielić jednej konkretnej grupy zawodów, o której można by w jednoznaczny sposób powiedzieć, że generuje na rynku pracy bezrobocie. Wyjątek stanowią jedynie bezrobotni nieposiadający żadnych kwalifikacji zawodowych.

Trudno jest również wskazać w sposób jednoznaczny grupy zawodów, które mają zdecydowanie największe lub najmniejsze szanse na uzyskanie oferty pracy, gdyż najczęściej duże grupy zawodów są zróżnicowane na poziomie grup elementarnych.

Na koniec należy podkreślić, że wyniki przeprowadzonych badań w identyfikowaniu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę rynku pracy nie są w stanie określić rzeczywistej skali zjawiska w przedmiotowym zakresie, a z powodu czysto statystycznego charakteru metody prowadzenia MZDiN na powyższe rankingi należy patrzeć ostrożnie. Przypisując ściśle zawód bezrobotnego do oferty pracy monitoring pomija m.in. kwestię wielozawodowości czy podobieństwa kwalifikacyjnego wielu zawodów. Nie bierze również w rachubę ofert pracy nie trafiających do PUP, obecności w rejestrach osób nie zainteresowanych podjęciem pracy i migrantów zarobkowych a także szarej strefy. Wyrazistym przykładem są tu niektóre zawody budowlane, statystycznie nadwyżkowe, a w rzeczywistości prawdopodobnie deficytowe. Ponadto należy brać również pod uwagę fakt, że część populacji bezrobotnych sklasyfikowana jest w zawodzie wyuczonym a część w zawodzie wykonywanym. Duża grupa bezrobotnych może być sklasyfikowana w wielu zawodach, ale w momencie rejestracji umieszczana jest w ewidencji komputerowej pod jednym kodem zawodu. Duże zmiany zachodzące na rynku pracy mogą powodować, że dana osoba posiadająca kilka zawodów może w danym okresie czasu reprezentować zarówno zawód nadwyżkowy jak i deficytowy, z tym że tylko jeden z nich będzie uwzględniony w statystyce rynku pracy.

SPIS WYKRESÓW

<i>Nr wykresu</i>	Opis	strona
Wykres 1	Napływ bezrobotnych oraz ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie chojnickim w I półroczu 2014	17
Wykres 2	Napływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w okresie styczeń-czerwiec 2013/2014	20
Wykres 3	Struktura zawodów w powiecie chojnickim w I połowie 2014 roku	21

SPIS TABEL

<i>Nr tabeli</i>	Opis	strona
Tabela 1	Zmiana liczby zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie chojnickim w latach 2013-2014 (stan na dzień 30 VI)	5
Tabela 2	Bezrobotni poprzednio pracujący wg rodzajów działalności (sekcje PKD ostatniego miejsca pracy wg stanu na dzień 30.06.2014 r.	5
Tabela 3	Ranking 30 najliczniej reprezentowanych zawodów wśród bezrobotnych powiatu chojnickiego - stan na dzień 30.06.2014 r.	6
Tabela 4	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych w I półroczu 2014 r. w stosunku do I półrocza 2013 r.	7
Tabela 5	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych poprzednio pracujących według sektorów gospodarki ostatniego miejsca pracy w I półroczu 2014 r. w stosunku do I półrocza 2013 r.	8
Tabela 6	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych posiadających zawód i bez zawodu w okresie I-VI w latach 2013/ 2014	9
Tabela 7	Bezrobotni według zawodów – napływ w I półroczu 2013 i 2014 roku	10
Tabela 8	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych kobiet posiadających zawód i bez zawodu w okresie I-VI 2013 i 2014 roku	11
Tabela 9	Bezrobotne kobiety wg zawodów – napływ w okresie I-IV 2014 (ranking 20)	12
Tabela 10	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w I półroczu 2013 i 2014 roku	13
Tabela 11	Napływ bezrobotnych rejestrujących się do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wielkich grup zawodów – w I półroczu 2013 i 2014 roku	14
Tabela 12	Napływ ofert pracy w powiecie chojnickim w I półroczu 2014 roku	15
Tabela 13	Zmiana napływu ofert pracy według sektorów gospodarki w I półroczu 2013 i 2014 r.	16
Tabela 14	Oferty pracy według wielkich grup zawodów w powiecie chojnickim w I półroczu 2013 i 2014 r.	18
Tabela 15	Ranking 40 najczęściej zgłaszanych ofert pracy w PUP Chojnice w okresie I-VI 2013/2014 r.	19
Tabela 16	Zawody nadwyżkowe w powiecie chojnickim (ranking według wskaźnika intensywności nadwyżki)	22
Tabela 17	Zawody deficytowe w powiecie chojnickim (wskaźnik intensywności deficytu ≠ MAX)	24
Tabela 18	Zawody zrównoważone w powiecie chojnickim w I półroczu 2014 roku	26
Tabela 19	Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie chojnickim w I półroczu 2014 roku wg średnich grup zawodów	27
Tabela 20	Ranking zawodów o najwyższym wskaźniku szansy uzyskania oferty w powiecie chojnickim w I półroczu 2014 roku wg średnich grup zawodów	29